

UVODNIK

Poštovani čitatelju, pred Vama je novi broj *Medijskih istraživanja*. U trideset i drugoj godini izlaza ostajemo vjerni uređivačkoj politici i objavljujemo znanstvene radove koji su dvostruko anonimno recenzirani, a obje recenzije su bile pozitivne. U četiri članka autori istražuju medijsku praksu s različitih polazišta i daju korisne teorijske i empirijske uvide.

Irena Klepac Mustać, Ivan Balabanić i Lina Malek istražuju **Motivaciju srednjoškolske populacije za e-sudjelovanje u javnoj raspravi o donošenju zakona**. Na temelju prethodnih istraživanja prema kojima se zanimanje opće populacije za e-savjetovanja ne povećava unatoč sve većoj dostupnosti informacijsko-komunikacijske tehnologije, autori se fokusiraju na tehnološko bolje educirani srednjoškolski dio te populacije kako bi istražili čimbenike koji utječu na njihovu odluku o sudjelovanju. U prvoj fazi analizirana su službena izvješća Vlade Republike Hrvatske o provedenim savjetovanjima (2015. – 2022.) i izvješća Povjerenika za informiranje o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama. U drugoj fazi provedeno je anketno istraživanje među 239 učenika srednjih škola u Primorsko-goranskoj i Zadarskoj županiji tijekom svibnja i lipnja 2024. godine, s ciljem ispitivanja utjecaja formalnog obrazovanja roditelja, informatičke pismenosti, školske edukacije o građanskim pravima i motivacije srednjoškolske populacije kao čimbenika za spremnost učenika za uključivanje u e-savjetovanja. Analiza prikupljenih podataka provedena je primjenom hi-kvadrat testa, logističke regresije i T-testa nezavisnih uzoraka. Rezultati pokazuju da formalno obrazovanje roditelja značajno utječe na odluku učenika o sudjelovanju u e-savjetovanju, dok informatička pismenost nema statistički značajan utjecaj. Najvažniji čimbenik pokazala se školska edukacija o građanskim pravima, koja značajno povećava motivaciju učenika za sudjelovanje.

U članku **Povezani, ali podijeljeni: afektivne javnosti i sukob zajednica na hrvatskom Redditu u kontekstu izbora 2024. godine**, Tamara Kunić i Luka Šikić istražuju hrvatske virtualne zajednice na Redditu kao digitalnu javnu sferu koja odražava šire obrasce društvene kohezije, isključenosti i participacijskih nejednakosti. Polazeći od teorija virtualnih zajednica i umreženih javnosti autori propituju kako hrvatske Reddit zajednice komuniciraju, konstruiraju granice i iskazuju kolektivne identitete kroz izražavanje sentimenta tijekom razdoblja velikih društvenih događaja – parlamentarnih izbora i izbora za Europski parlament 2024. godine. U radu je korištena analiza mreže, analiza sentimenta i tematsko modeliranje na uzorku od 11 503 komentara prikupljena između ožujka i lipnja 2024., a kako bi se istražilo kako se zajednice međusobno povezuju, razilaze i kako premošćuju razlike. Taj koncept autori nazivaju „interakcijski sudar zajednica”, te je definiraju kao identitetski uvjetovanu konfiguraciju u kojoj zasebne skupine ostaju odvojene, ali se neprestano uključuju u emocionalno nabijene interakcije. Rezultati istraživanja

potvrđuju važnost poticanja inkluzivnih komunikacijskih praksi te prepoznavanje emocionalnih dinamika kao ključnih čimbenika u oblikovanju društvene kohezije i demokratskog sudjelovanja u suvremenim digitalnim okruženjima.

Nikša Sviličić u radu **Komunikacijski aspekti vidljivosti tetovaža: tijelo kao medij u profesionalnom društvenom prostoru** polazi od teze da se tetovaže promatraju kao trajne tjelesne inskripcije koje, u trenutku vidljivosti, izlaze iz privatne sfere i postaju predmet društvene percepcije, interpretacije i evaluacije. Cilj rad jest istražiti neke od načina na koje se percipiraju, neke od komunikacijskih posljedica njihove vidljivosti.

Teorijski okvir rada temelji se na simboličkom interakcionizmu, semiotičkom razumijevanju tijela kao znakovnog sustava, dramaturškoj teoriji upravljanja dojmom te konceptima simboličkoga kapitala i normativne regulacije tijela. Empirijski dio rada temelji se na kvantitativnom anketnom istraživanju provedenom na prigodnom uzorku od 704 punoljetne tetovirane osobe u Hrvatskoj. Rezultati istraživanja pokazuju da je izraženija vidljivost tetovaža povezana s većom percepcijom profesionalnog rizika i očekivanjem negativnih evaluacija u profesionalno relevantnim interakcijama te da nositelji tetovaža situacijski reguliraju njihovu vidljivost, odnosno prikriivanja u interakcijama s autoritetima, što upućuje na nesklad između izražavanja osobne autonomije i prilagodbe društvenim normama.

U radu **Specifičnosti stila sportskih komentatora na primjeru komentiranja nogometnih utakmica** Magdalena Bilkić Barić i Suzana Peran istražuju neke odlike govora sportskih komentatora, naglašavajući izražajna sredstva kojima se u govoru koriste prilikom komentiranja sportskih događaja u televizijskim prijenosima.

Koristeći metodu analize sadržaja analiziraju dvije utakmice Svjetskoga nogometnog prvenstva i jednu utakmicu hrvatskoga klupskog prvenstva. Posebna se pozornost u analizi stila posvećuje korištenju „mi/oni” formulacije, načinima imenovanja igrača, korištenju uzvika i tišine te uporabi stereotipa i anglizama. Rezultati provedenog istraživanja pokazuju da komentatori aktere nogometne utakmice najčešće oslovljavaju prezimenom, da se koriste „mi/oni” formulacijom kod prijenosa kada nastupa Hrvatska nogometna reprezentacija, kao i da se često koriste tišinom i informacijama koje nisu vezane za trenutačnu igru kako bi pojačali dramatičnost i zanimljivost nogometne utakmice.

Osim znanstvenih članaka, u ovom broju objavljujemo i tri prikaza novih knjiga iz područja komunikacijskih znanosti te najavljujemo konferenciju „Medijski zakoni: teorija i praksa” koja će se održati 2027. godine u Zgrebu.

Pozivano Vas da nam šaljete svoje znanstvene radove s teorijskim ili empirijskim istraživanjima, prikaze knjiga ili skupova te svoje prijedloge, komentare, pohvale i kritike. Pozivamo Vas također da nas pratite na Hrčku. Naša stranica <https://hrcak.srce.hr/mediaresearch> bilježi milijun i 907 528 posjeta, a dostupni su u integralnom obliku svi objavljeni radovi domaćih i stranih autora.

Nada Zgrabljic Rotar
Glavna urednica